

Bilag 1 - Evidens for behovet af et "Pre scale-up" system.

Introduktion

Vækstprogrammet Scale-up Denmark etableres som et landsdækkende, tværregionalt initiativ med internationalt fokus på de start-ups og unge virksomheder, der har det største vækstpotentiale. Formålet er at udvikle nye højvækstvirksomheder indenfor de regionale specialiseringer.

Baggrunden er den, at Danmark har brug for, at der skabes flere nye store virksomheder. Når det er nødvendigt at få skabt nye store virksomheder i Danmark, er det fordi, de store virksomheder skaber arbejdspladser, giver skatteindtægter, investerer i forskning og innovation, kan være med til at tiltrække midler til forskning og udvikling og ofte har en stor andel af højtuddannet arbejdskraft. Skabelsen af nye højvækstvirksomhederne er en af vejene til flere store virksomheder.

Baggrund

Studier viser en klar sammenhæng mellem virksomhedens størrelse og produktivitet. Tilvæksten i produktivitet (indekseret i forhold til virksomheder med 0-19 ansatte) er næsten dobbelt så høj i virksomheder med over 250 ansatte som i virksomheder med 50- 249 ansatte, og fire gange højere end tilfældet er for virksomheder med 20-49 ansatte. (Kilde: *Copenhagen Economics, Marts 2014*¹).

Danmark er dog en række udfordringer, både når det gælder nye store virksomheder og højvækstvirksomheder. Den danske vækstvej er vanskelig. Kun to procent af de danske virksomheder med mere end 250 ansatte er etableret i løbet af de sidste 10 år. Det tilsvarende tal for USA er 20 procent. (Kilde: *Produktivitetskommissionens analyserapport nr.4*²)

Der udvikles kun få vækstiværksættere i Danmark. For eksempel viste Iværksætterindekset 2012, at kun 95 ud af 19.000 nystartede danske virksomheder i en årgang (her med afsæt i 2004) var blevet til vækstiværksættere efter 5 år, og kun få af disse kan forventes at vokse sig store (Kilde: *Iværksætterindeks 2012, Erhvervsstyrelsen*³). Konkret var der i perioden fra 2010-2013 kun 164 nye højvækstvirksomheder, hvilket var et fald på 17 % i forhold til den foregående periode fra 2009-2012. Antallet er det laveste i 8 år (Kilde: *Dansk Statistik*⁴).

Formålet med Scale-up Denmark er at adressere denne udfordring og skabe flere højvækstvirksomheder og dermed flere store virksomheder.

¹<https://www.copenhageneconomics.com/dyn/resources/Publication/publicationPDF/0/250/0/Vækst%20og%20innovation%20i%20danske%20virksomheder.pdf>

²[http://produktivitetskommissionen.dk/media/159656/Analyserapport%204.%20Uddannelse%20og%20innovation%20\(web\).pdf](http://produktivitetskommissionen.dk/media/159656/Analyserapport%204.%20Uddannelse%20og%20innovation%20(web).pdf)

³ <https://erhvervsstyrelsen.dk/sites/default/files/lvaerksaetterindeks-2012-endelig-version.pdf>

⁴ <http://www.dst.dk/da/Statistik/NytHtml?cid=20035>

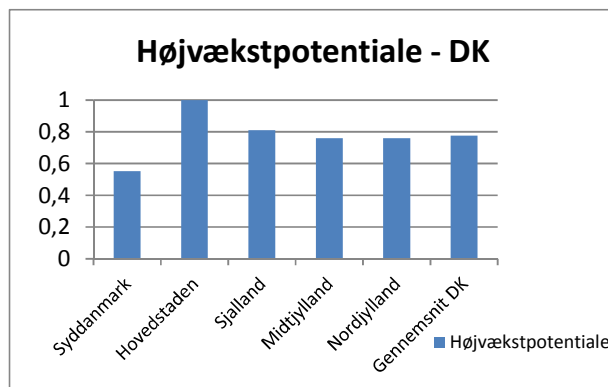
Syddanmark kan opnå væsentlige erhvervsmæssige effekter af Scale-up Denmark initiativet ved at sikre tilstedeværelsen af en effektiv fødekæde af unge skalérbare virksomheder, der kan indgå i vækstprogrammet.

Behovet for en indsats, der styrker fødekæden af unge skalérbare virksomheder til Scale-up Denmarks elitetræningscentre i Region Syddanmark

Erfaringerne fra Next Step Challenge ved Syd Energi i Esbjerg, som er en af inspirationskilderne til Scale-up Denmark, er at meget få danske virksomheder søger om deltagelse. I de 3 år Next Step Challenge har eksisteret, har der været mere end 800 ansøgere fra hele verden, kun lidt mere end 40 af disse har været danske. Der er altså brug for et initiativ der kan hjælpe de unge syddanske skalérbare virksomheder ind i vækstprogrammer som Next Step Challenge og Scale-up Denmark.

Syddansk højvækstpotentiale

Ifølge "The Regional Entrepreneurship and Development Index" (REDI⁵), scorer Region Syddanmark lavt på en række parametre relateret til det regionale iværksættersystem og iværksætterens muligheder. Fx har Syddanske iværksættere et lavere højvækst potentiale⁶ sammenlignet med de andre danske regioner.

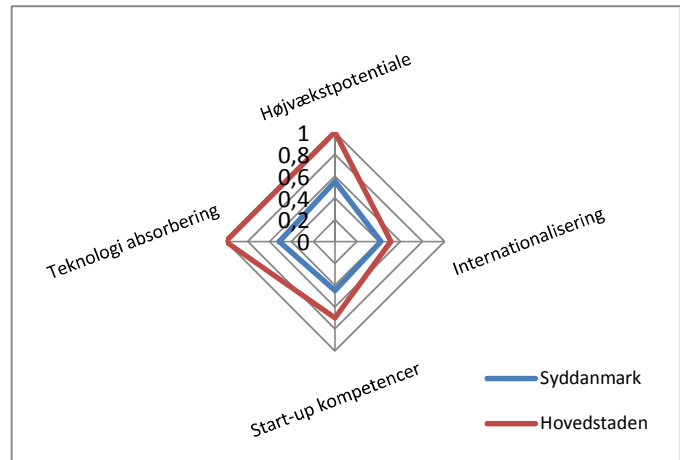

Figur 1: Højvækstpotentiale i de danske regioner. (Kilde: REDI)

⁵REDI: http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/studies/pdf/regional_entrepreneurship_development_index.pdf

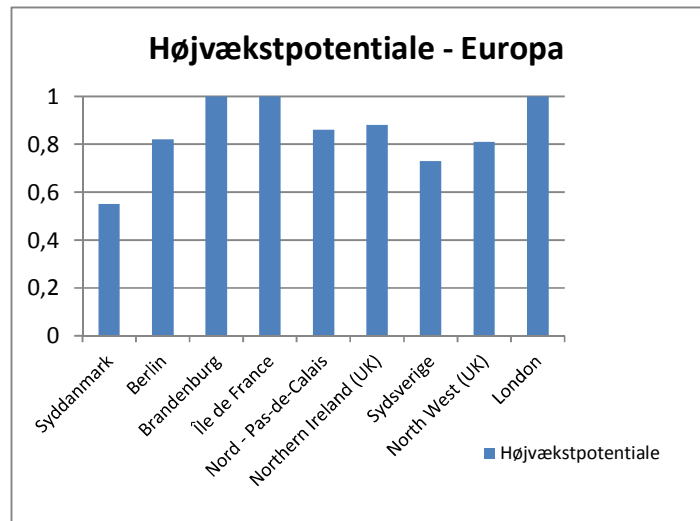
⁶ Højvækstpotentiale er i denne sammenhæng målt som en sum af en række variable. Herunder iværksætterens syn på muligheder, erhvervsklima, kvaliteten af det kommunale styre, sektor komposition, teknologisk niveau, niveau af teknologitunge arbejdspladser, uddannelse, konkurrencesituation, antal gazellevirksomheder, klynger, nuværende eksport, finansieringsmuligheder m.fl. (Kilde:REDI): http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/studies/pdf/regional_entrepreneurship_development_index.pdf

Sammenlignet med Hovedstaden, som er den danske region, der scorer højest på langt de fleste parametre, halter Syddanmark ifølge REDI efter på bl.a. internationaliseringsmuligheder, opstartskompetencer, højevækstmuligheder og teknologiabsorbering.

Figur 2: Sammenligning Region Syddanmark og Region Hovedstaden (Kilde: REDI).

I et initiativ som Scale-up Denmark skal Syddanmark i høj grad konkurrere med andre stærke iværksætterregioner i Europa og resten af verden om at tiltrække de bedste iværksættere. Sammenlignet med andre stærke europæiske iværksætterregioner, halter Syddanmark dog især efter på det parameter, der omhandler højevækstmuligheder. Der er altså brug for en indsats, som kan styrke det syddanske højevækstpotentiale. Scale-up Denmark kan i sammensætning med en effektiv fødekanal af eliteiværksættere, være med til at ændre på dette billede.

Figur 3: Regioners højevækstpotentiale – Udvalgte europæiske regioner (Kilde: REDI)

På trods af overstående begrænsende højevækstmuligheder formår en stor del af de syddanske vækstiværksættere, sammenlignet med andre danske regioner, at eksportere deres varer og services til udlandet. 31 % af de Syddanske vækstiværksættere eksporterer deres varer mod 26 % i Nord- og

Midtjylland, 16 % i Hovedstaden og 13 % i Region Sjælland (Kilde: Danmarks Statistik⁷). Dette tyder på, at der eksisterer et solidt fundament af kompetente iværksættere, som med den rette support, kan kanaliseres over i et Pre Scale-up system og senere Scale-up Denmark og herigennem opnå yderligere vækst.

Erfaringer og anbefalinger

Syddansk Vækstforum støttede i 2013 projektet Pro-projektet som har skabt gode effekter og opnået en positiv evaluering fra COWI. Projektet, som på 15 måneder udviklede 46 iværksætterteams til 27 reelle virksomheder igennem brugen af bl.a. mentorkorps, kommer i deres egen slutevaluering med relevante anbefalinger til et fremtidigt regionalt iværksættersystem.

- Ud fra erfaringerne med Pro-projektet anbefaler operatøren, at man som iværksætterfremmende enhed ser sig selv som fødekanal til en ny enhed, der tager over og løfter projektet og teamet videre. Med andre ord er det vigtigt, at man som inkubator/accelerator erkender, at man ikke er i stand til at varetage alle aspekter af iværksætternes udvikling, og at man derfor bør etablere gode tætte relationer til det omkringliggende iværksætterøkosystem, som kan hjælpe hvor ens egne kompetencer, ressourcer og fokus halter.
- Operatøren foreslår helt konkret, at et fremtidigt arbejde med afsæt i elementer fra PRO-Projektet i endnu højere grad bør fokusere på talenter og dermed skabe et mere elitært iværksætterprogram, hvor kun de allerbedste og mest lovende optages i selve programmet. Dette understøttes af COWIs slutevaluering, hvor det anbefales at formalisere udvælgelsen af teams, eksempelvis med en plan over milepæle kombineret med en oversigt over, hvilke ydelser teamet vil opnå, hvis de når de pågældende milepæle. Det vil både give projektholdet et styringsredskab som sikrer, at ressourcerne allokeres til netop de virksomheder, der viser størst fremdrift og vækstpotentiale, og det vil over for deltagerne skærpe gennemsigtigheden af udvælgelsen, og dermed bidrage til bedre forventningsafstemning.
- COWI anbefaler endvidere en større inddragelse af klyngerne med henblik på at sikre videns-input om de prioriterede forretningsområder. Der peges ligeledes på, at man med fordel kan inddrage klyngerne i rekrutterings- og opstartsfasen med eksempelvis oplæg om markedsbehov og -muligheder inden for regionens forretningsområder.

Pro-projektet har efter projektafslutningen med succes fungeret som fødekanal til danske og internationale iværksætterkonkurrencer. Det er virksomheder som disse, der efterfølgende kan indgå i vækstprogrammer som Scale-up Denmark.

Vurdering

På baggrund af overstående argumentation, vurderer sekretariatet for Syddansk Vækstforum, at der er behov for at udvikle et regionalt dækkende system, der opsamler iværksættervirksomheder- og teams med

⁷ http://www.dst.dk/pukora/epub/Nyt/2011/NR533_1.pdf

højvækstpotentiale fra regionens uddannelsesinstitutioner, klynger og eksisterende iværksætterprogrammer-, projekter og organisationer og klæder dem på til efterfølgende at kunne indgå i Scale-up Denmark programmet. Målet med initiativet er, at opnå en større andel af danske ansøgere til de regionale elitetræningscentre i Scale-up Denmark end tilfældet er i Next Step Challenge, hvor de danske ansøgere de første 3 år har fyldt ca. 5 % af den samlede mængde ansøgninger. Ved at øge mængden af danske ansøgere og deltagere øges chancerne for, at flere virksomheder vælger at blive i Region Syddanmark efter deltagelsen i programmet og dermed efterfølgende skaber vækst i regionen.